จริยธรรมและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (Data Ethics & Privacy)

จะแน่ใจได้อย่างไรว่า เราไม่ไปละเมิดสิทธิ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงาน How to make sure you are not doing harm with your data related work

จริยธรรมข้อมูล (Data Ethics) เป็นเรื่อง<mark>ละเอียดอ่อน (Delicate)</mark>

D >> Determination - กำหนด

ตัดสินใจวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์สำหรับโครงการของคุณ Decide on the purpose of doing analytics for your project.

E >> Explain - อธิบาย

กำหนดขอบเขตของการรวบรวมและใช้ข้อมูล Define the scope of data collection and usage

L >> Legitimate - ถูกกฎหมาย

อธิบายวิธีดำเนินงานของคุณภายใต้กรอบกฎหมาย และอ้างอิงกฎหมาย Explain how you operate within the legal frameworks, refer to the essential legislation.

>> Involve - เกี่ยวข้อง

พูดคุยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและให้การรับรองการเผยแพร่และใช้ข้อมูล Talk to stakeholders and give assurances about the data distribution and use.

C >> Consent - ยินยอม

ได้รับความยินยอมด้วยคำถามที่ชัดเจน Seek consent through clear consent questions.

A >> Anonymise - ไม่ระบุตัวตน

ยกเลิกการระบุตัวบุคคลให้มากที่สุด De-identify individuals as much as possible

>> Technical aspects - ด้านเทคนิค

ตรวจสอบว่าใครสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีพนักงานลาออกจำนวนมาก

Monitor who has access to data, especially in areas with high staff turn-over.

C >> External partners - พันธมิตรภายนอก

ตรวจสอบให้แน่ใจว่าบุคคลภายนอกปฏิบัติตามมาตรฐาน ความปลอดภัยของข้อมูลอย่างเต็มที่ Make sure externals provide highest data security standards.

ข้อมูลที่ละเอียดอ่อนสุ่มเสี่ยงง่ายคืออะไร? / What is Sensitive Data?

- ข้อมูลส่วนบุคคล / Personal data
- ข้อมูลที่เป็นความลับ / Confidential data
- การรวมชุดข้อมูลที่ต่างกัน จนสามารถรวมกันจนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลเปราะ บาง / Combination of different datasets that can be combined into sensitive or personal data
- ข้อมูลทางชีววิทยา / Biological data
- เมตาเดต้าส่วนบุคคลและละเอียดอ่อน / Personal and sensitive metadata

ข้อมูลส่วนบุคคล / Personal data

• การระบุ เช่น ชื่อหรือหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ลักษณะทางกายภาพ สรีรวิทยา คุณลักษณะด้านพันธุกรรม ด้านจิตใจ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม หรือสังคม นอกจากนี้ยังรวม ถึงข้อมูลพิกัดตำแหน่งจาก GPS หรือโทรศัพท์มือถือ / identifiers such as names or identification numbers, physical, physiological, genetic, mental, economic, cultural or social characteristics, it also includes location data from GPS or mobile phones

ข้อมูลที่เป็นความลับ / Confidential data

• ความลับทางการค้า การสืบสวน ข้อมูลที่ได้รับการคุ้มครองโดยสิทธิ์ในทรัพย์สินทาง ปัญญา ข้อมูลด้านความปลอดภัย เช่น รหัสผ่าน ข้อมูลทางการเงิน ความมั่นคงระดับ ประเทศ ข้อมูลทางทหาร / trade secrets, investigations,data protected by intellectual property rights Security: passwords, financial information, national safety, military information

การรวมชุดข้อมูล / Combination of different datasets

• การรวมชุดข้อมูลที่ต่างกัน จนสามารถรวมกันจนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่ ละเอียดอ่อนสุ่มเสี่ยงง่าย / that can be combined into sensitive or personal data

ข้อมูลทางชีววิทยา / Biological Data

• พืชหรือสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งการอยู่รอดของพวกมันขึ้นอยู่กับการปกป้องข้อมูลพิกัด ตำแหน่ง (ชุมชนความหลากหลายทางชีวภาพ) / endangered (plant or animal) species, where their survival is dependent on the protection of their location data (biodiversity community)

เมตาเดต้าส่วนบุคคลและอ่อนไหวง่าย / Personal and sensitive metadata

• เมตาเดต้าไม่ได้รวม "ชุดข้อมูลจริง" แต่เมตาเดต้าก็สามารถเป็นข้อมูลที่ละเอียดอ่อนได้ / Just because metadata does not include the "real dataset", does not mean that it might not be sensitive

Thank You

This lesson was adapted from the World Bank's Introduction to Data Literacy training manual by Eva Constantaras, and adapted by Yan Naung Oak, Open Development Cambodia and Open Development Initiative, and is licensed under a <u>Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike</u> <u>4.0 International License</u>. For full terms of use, see <u>here</u>.